

4. Эффективный рынок капитала: экономический либерализм и государственное регулирование. — М.: Наука, 2004. — Т. 2.

5. *Шаститко А.Е.* Неонституциональная экономическая теория. — М.: ТЕИС, 1998.

6. *Ткач А.А.* Інституціональні основи ринкової інфраструктури: Монографія / НАН України. Об'єднаний ін.-т економіки. — К., 2005.

УДК 331.556

Г. В. Смалійчук,

асистент кафедри управління персоналом

та економіки праці,

ДВНЗ «Київський національний економічний

університет імені Вадима Гетьмана»

ІНВЕСТИЦІЇ У ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ І МІГРАЦІЯ У КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНО-КРЕАТИВНОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Для економічного розвитку країни та суспільства в цілому необхідно функціонування основного ресурсу — людського капіталу, який є запорукою процвітання.

В Україні сьогодні спостерігається незбалансованість розвитку людського капіталу. Люди, які мають високий рівень кваліфікації, із-за безробіття готові працевлаштуватись на низькооплачувану роботу, що негативно впливає на їх подальшу кваліфікацію та неефективне використання людського капіталу.

Можна виділити такі точки зору на причини цього явища:

— міграція є рішенням індивіда, який прагне максимізувати свій дохід;

— міграція — це стратегія сім'ї (домогосподарства), націлена на мінімізацію різкого зниження доходів.

Збільшення інвестицій у людський капітал і підтримка їх на високому рівні є стратегічно необхідною умовою входження України в число розвинутих країн.

Міграція робочої сили розглядається як інвестиція в людський капітал, оскільки переїзд з місця з низькими заробітками в той район, де вони високі, веде не тільки до підвищення заробітку, а й до кращого використання умінь людини. Пошук роботи вважається вкладенням капіталу, оскільки вимагає значних зусиль і певних витрат на збір інформації про ринок праці [1, с. 152—153].

«Відплив мізків» є однією з найвагоміших проблем у контексті перспектив науково-технічного прогресу і належного стану безпеки нації.

Окрім прямих індивідуальних комерційних пропозицій, існують і витонченіші міграційні інструменти. У контексті приєднання України до Болонського процесу загроза втрати людського капіталу під час навчання, стажування та різноманітних програм технічної допомоги вимагає дедалі більшої уваги [3].

Масштаби та наслідки міжнародного обміну людським капіталом, особливо його нелегальної складової, набули характеру загрози національній безпеці в контексті конкурентоспроможності економіки [2]. До системи заходів, спрямованих на нівелювання негативних ефектів участі України у міжнародному обміні людським капіталом, доцільно віднести:

1. постійний моніторинг втрат людського капіталу в процесі міжнародного обміну і динаміки їх змін;

2. створення системи оперативного статистичного моніторингу міграційних процесів;

3. обґрунтування та створення проблемно-цільової програми фінансування системних заходів у регіонах України щодо запобігання негативним наслідкам міграційних процесів та рееміграції населення умістя їх постійного проживання;

4. формування селективної імміграційної політики, яка має складатися з таких компонентів: репатріація або заохочення в'їзду українських співвітчизників, які готові переїхати в Україну за умови технічної допомоги в юридичних питаннях, наявності робочих місць, що відповідають кваліфікації;

5. активізація обміну людським капіталом на молодіжному рівні завдяки створенню спільних міжнародних навчальних закладів, надання підтримки їх випускникам з боку кадрових агенцій.

Для вирішення проблем, пов'язаних з трудовою міграцією, варто запропонувати такі заходи першочергового характеру:

- прискорення процесу формування системи державного регулювання міграційними процесами, створення державного банку даних про іноземних роботодавців, поглиблення міжнародних зв'язків з питань зайнятості населення;

- сприяння комерційним посередникам у пошуку офіційних роботодавців за межами України для профорієнтації потоків надлишкової робочої сили;

- запровадження обов'язкового страхування життя і здоров'я громадян України перед їхнім виїздом за кордон з метою працевлаштування із солідарним державним фінансуванням;

— зниження вартості та спрощення механізмів грошових переказів трудових мігрантів в Україну.

Працівник, приймаючи рішення про необхідність міграції і вибираючи країну призначення, стикається з проблемою неповної інформації про умови ринку праці і проживання в інших країнах. Таким чином, працівник приймає рішення, орієнтуючись лише на свою оцінку. Інший прояв неповноти інформації характеризується неповнотою перенесення людського капіталу. Адже при переїзді працівник втрачає частину людського капіталу. Ці втрати викликані тим, що частина знань, умінь і навиків, придбаних в рідній країні, не буде використана ринком праці країни прийому. Неповнота перенесення людського капіталу виявляється, перш за все, в досить значному скороченні рівня оплати праці працівника-мігранта. Це означає, що через відсутність певних знань, вмінь, навичок працівник-мігрант вже не може претендувати на роботу, яку він виконував в своїй рідній країні.

Список літератури

1. Зовнішні трудові міграції населення України / За ред. Е. М. Лібанової, О. П. Позняка. — К.: РВПС України НАН України, 2009. — С. 153—154.
2. Міграція в Україні. Факти і цифри / [Електронний ресурс] . — Режим доступу: <http://www.slideshare.net/presscvua/factsfigures-b5-uaf>
3. Проблеми, позитивні та негативні сторони зовнішньої трудової міграції населення України/ Збірник науково-технічних праць В.І. Приймак / [Електронний ресурс]. — Режим доступу: www.nbu.gov.ua/portal/chem_biol/nvnltu/16_5/210_Pryjmak_16_5.pdf

УДК336.763.3

О. О. Смірнова,

к.е.н., доцент кафедри банківських інвестицій,
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

ІННОВАЦІЙНІ ІНСТРУМЕНТИ РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ

Важливою складовою економічного розвитку є фінансові інновації. В останній часна фінансових ринках розвинених країн спостерігається активна інноваційна діяльність, результатом якої